

Λεμεσιανες εκδόσεις

Συνεχίζουμε σήμερα την παρουσίαση, (που αρχίσαμε την περασμένη Κυριακή), βιβλίων που γράφτηκαν από Λεμεσιανούς, εκδόθηκαν στη Λεμεσό, ή αφορούν τη Λεμεσό.

— Η γνωστή πεζογράφος, θεατρική συγγραφέας και ποιήτρια της Λεμεσού Έλλη Παιονίδου μόλις έχει επιστρέψει από τη Βουλγαρία, όπου το Εθνικό Θέατρο Νεολάας της Σόφιας «Λουντμίλα Ζίφκοβα» ανέβασε με εξαιρετική επιτυχία το παιδικό θεατρικό έργο της «Να ξυπνήσεις την Συπρίλια». Πρόκειται για το έργο που ο ΘΟΚ ανέβασε στην παιδική του σκηνή με τον αρχικό του τίτλο «Τα δυο αδελφία και το μαύρο ποτάμι».

Η «Συπρίλια» απέσπασε πολύ θετικά σχόλια από τους ανθρώπους του Θεάτρου και τον Τύπο της Βουλγαρίας. Τονίστηκε μάλιστα πως για πρώτη φορά παιδικό θεατρικό έργο με εμφανή πολιτική χροιά είχε δοθεί και παρου-

Ελλη Παιονίδου

Ωρες

Ποιήματα

GUTENBERG ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

σιαστεί στις θεατρικές σκηνές της Βουλγαρίας. Συνέβαλε δε και στην καλύτερη κατανόηση του κυπριακού προβλήματος από το βουλγαρικό κοινό.

Αλλά για να επανέλθουμε στη νέα ποιητική συλλογή της Έλλης Παιονίδου παραθέτουμε στη συνέχεια ένα απόσπασμα από το κομψο και καλοτυπωμένο βιβλίο της, που διανθίζεται με φωτογραφίες από το κεραμικό της Βουλγάρας γλύπτριας Ευγενίας Ράτσεβα — Μανόλοβα:

Φεγγάρι πως με πλάνεψες κι εμένα.

Μια δόση αφρόγαλα και τρεις οργιες φαρμάκι.

Ο Οθέλλος ξαγρυπνά μονάχα.

Ίσως κι ο Δάντης στη δική του κόλαση

ΕΛΛΗΣ ΠΑΙΟΝΙΔΟΥ: «Ωρες» — Ποιητικό.

ΚΥΠΡΟΥ ΤΟΚΑ: «Παιδικές Ρίζες» — Ποιήματα για παιδιά.

Π.Σ. ΜΑΧΛΟΥΖΑΡΙΔΗ: «Δίκες που άφησαν εποχή» — Ιστορικές αφηγήσεις.

Βουίζουμε τ' αυτία μου προσταγες και θελημένες τύψεις. Πίσω, πίσω ξανα στην ηλικία της άγνοιας. Μα αλλοίμονο, όλο δεξιά γυρνουν οι λεπτοδείχτες.

— Ο Κύπρος Τόκας γνωστός πιο πολύ σαν δημοσιογράφος, επάγγελμα που εξασκεί αποκλειστικά εδώ και πολλά χρόνια, έγραψε κατά καιρούς και εξέδωσε είτε σε βιβλία (Χελιδονάκια 1963, Παιδική Λύρα 1969, Βλαστάρια 1979) είτε σε συνεργασίες σε περιοδικά και εφημερίδες πολλά ποιήματα για παιδιά. Δύσκολο και λεπτό το έργο του συγγραφέα παιδικής λογοτεχνίας, όσον κ' αν πιστεύεται από πολλούς σαν κάτι το εύκολο, κατάφερε ο Κύπρος Τόκας με τον καλοκάγαθο και ειρηνικό του χαρακτήρα, να προσφέρει στα παιδιά της Κύπρου ποιήματα μετ' από φιλειρηνικά και αγάπη μηνύματα. Το ποιητικό έργο «Παιδικές Ρίζες» βραβεύτηκε από το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου το 1982 και εκδόθηκε το 1983 σε ένα κομψο βιβλιαράκι από τον εκδοτικό οίκο Α.Ι.Μ.Ο. με πλούσια εικονογράφηση της Μαρίας Πυλιώτου και με παρτιτούρες από μελοποίηση των ποιημάτων αυτών από το γιο του Κύπρου Τόκα γνωστό μουσικοσυνθέτη Μάριο Τόκα που διαπρέπει στον τομέα αυτό στην Αθήνα. Στη συνέχεια παραθέτουμε ένα από τα ποιήματα της συλλογής με τίτλο «Γιορτή της ποίησης για παιδιά»:

Καλως μας ήλθες άγια μέρα της ποίησης Γιορτή ζεστος ο λόγος σου βαθιά μας ηχει σαν προσευχή.

Χαμόγελα στα προσωπάκια και τρυφεράδα στη φωνή. Πιότερο γίναμε αδελφάκια με τη δική σου τη Γιορτή.

Καλως μας ήλθες άγια μέρα της ποίησης Γιορτή Αδελφούσση και ειρήνη, το μήνυμα σου λατρευτή.

— Το τρίτο βιβλίο που παρουσιάζουμε σήμερα «Δίκες που άφησαν εποχή» του Π.Σ. Μαχλουζαριδη δεν εκδόθηκε βέβαια πέρσι αλλά το 1979 και ο συγγραφέας του δεν είναι Λεμεσιανός ούτε εκδόθηκε στη Λεμεσό... Όμως

ταιριάζει απόλυτα στο πνεύμα της σελίδας αυτής, γι' αυτό και το παρουσιάζουμε και το συστήνουμε να αγοραστεί και να διαβαστεί από κάθε Λεμεσιανό.

Πρώτο Βραβείο Υπουργείου Παιδείας για ανέκδοτο παιδικό λογοτεχνικό έργο

Ο συγγραφέας υπηρέτησε για πολλά χρόνια σαν Αστυνομικός Διευθυντής Λεμεσού και στη συνέχεια σαν Βοηθός Αρχηγός της Αστυνομίας Κύπρου. Με την απυπρήτηση του ο Π.Μ. ασχολείται συστηματικά με την έρευνα και την ιστορική μελέτη και καταγραφή σημαντικών και δραματικών γεγονότων της πρόσφατης ιστορίας μας.

Μέρος της μελέτης αυτής αποτελεί και το βιβλίο που παρουσιάζουμε σήμερα. Κάτω από τον τίτλο «Δίκες που άφησαν εποχή», αφηγείται μερικές από τις δραματικότερες και σημαντικότερες για τη σύγχρονη πολιτική μας ιστορία, δίκες που έγιναν στη Λεμεσό.

Η πρώτη δίκη αφορά τα πρώτα από την Αγγλική κατοχή διακοινοτικά επεισόδια μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων, που συνέβησαν στη Λεμεσό το 1912 (27 Μαΐου 1912 μέρα της γιορτής του Κατακλυσμού) και τις συμπλοκές και τους φόνους που ακολούθησαν.

Το δεύτερο μέρος του βιβλίου είναι αφιερωμένο σε μια σειρά από δίκες που έγιναν και πάλιν στη Λεμεσό το 1932, 1938 και 1939 εναντίον του τότε τοποτηρητή του αρχιεπισκοπικού θρόνου και μετέπειτα Αρχιεπισκόπου Κύ-

πρου Λεόντιου.

Διώχτηκε ποινικά και καταδικάστηκε τρεις φορές για πράξεις που η αποικιακή αγγλική διακυβέρνηση θεώρησε ότι «έτειναν να προκαλέσουν δυσμένεια κ.τ.λ. κατά του Άγγλου βασιλιά και της τοπικής Κυβέρνησης (1932) ή να διαταράξουν την ειρήνη και δημόσια γαλήνη (1938 και 1939)».

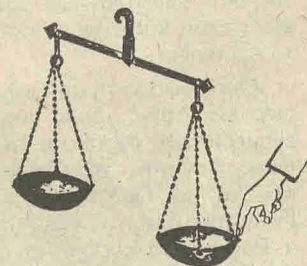
Μετα από τις σελίδες του βιβλίου αυτού και από τα πρακτικά των δικών που περιγράφει βγαίνουν σημαντικές μαρτυρίες για πρόσωπα και πράγματα της εποχής, τόσο της Λεμεσού όσο και της

Κύπρου γενικότερα. Βγαίνει επίσης καθαρά η πολιτική της αποικιακής Αγγλίας και το δόγμα του «διαίρει και βασίλευε» καθώς και τα τεράστια λάθη στις σχέσεις ελληνικής και τουρκικής κοινότητας που οδήγησαν (μαζί με

αυτά που ακολούθησαν τα κατοπινα χρόνια) στη σημερινή τραγωδία που περνά ο τόπος μας.

Το βιβλίο τελειώνει με την ακόλουθη φράση από την εγκύκλιο που έστειλε ο μητροπολίτης Κιτίου Μελέτιος στο «ευσεβές πλήρωμα Λεμεσού και περιχώρων» την

Π. Σ. Μαχλουζαριδη

Δίκες που άφησαν εποχή

Ιην Ιουνίου 1912 μετά τα γεγονότα της 27ης Μαΐου 1912:

«Οι λαοί που επιζητούν για τους εαυτους τους μέλλον πολιτικό πρέπει να έχουν και φρόνημα πολιτικό. Δεν αρκεί μόνο να έχουμε πληθώρα από εθνικό αίσθημα και ριψοκίνδυνη ετοιμότητα και προθυμία για αυτοθυσία για να εξυτηρηθούμε την ιδέα της εθνικής ενότητας. Χρειάζεται και υγιής κρίση, που να διακρίνει το σπουδαίο από το επουσιώδες, το επίκαιρο από το άκαιρο, το ωφέλιμο από το βλαβερό».

Λόγια κατα τραγικό τρόπο προφητικά ακόμα και σήμερα, πάνω από 60 χρόνια μετά...

ΕΠΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ - 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1984

K1.143